

ODDĚLENÍ
SPRÁVA CHKO BESKYDY
Nádražní 36
756 61 Rožnov pod Radhoštěm
tel.: 724827183
ID DS: vvedyij
e-mail: tomas.myslikovjan@aopk.gov.cz
www.aopk.gov.cz

- do datové schránky -

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 8967/MS/2025
ČÍSLO SPISU: S/8081/MS/2025

VYŘIZUJE: T. Myslikovjan

DATUM: 27. 11. 2025

NPR Mionší – poskytnutí informací

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Moravskoslezské, oddělení Správa Chráněné krajinné oblasti Beskydy (dále jen „**Správa CHKO Beskydy**“) jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny, příslušný podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona ČNR č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen "zákon") obdržela dne 30.10.2025 Vaši žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Ve stanovené lhůtě k Vaším jednotlivým dotazům uvádíme:

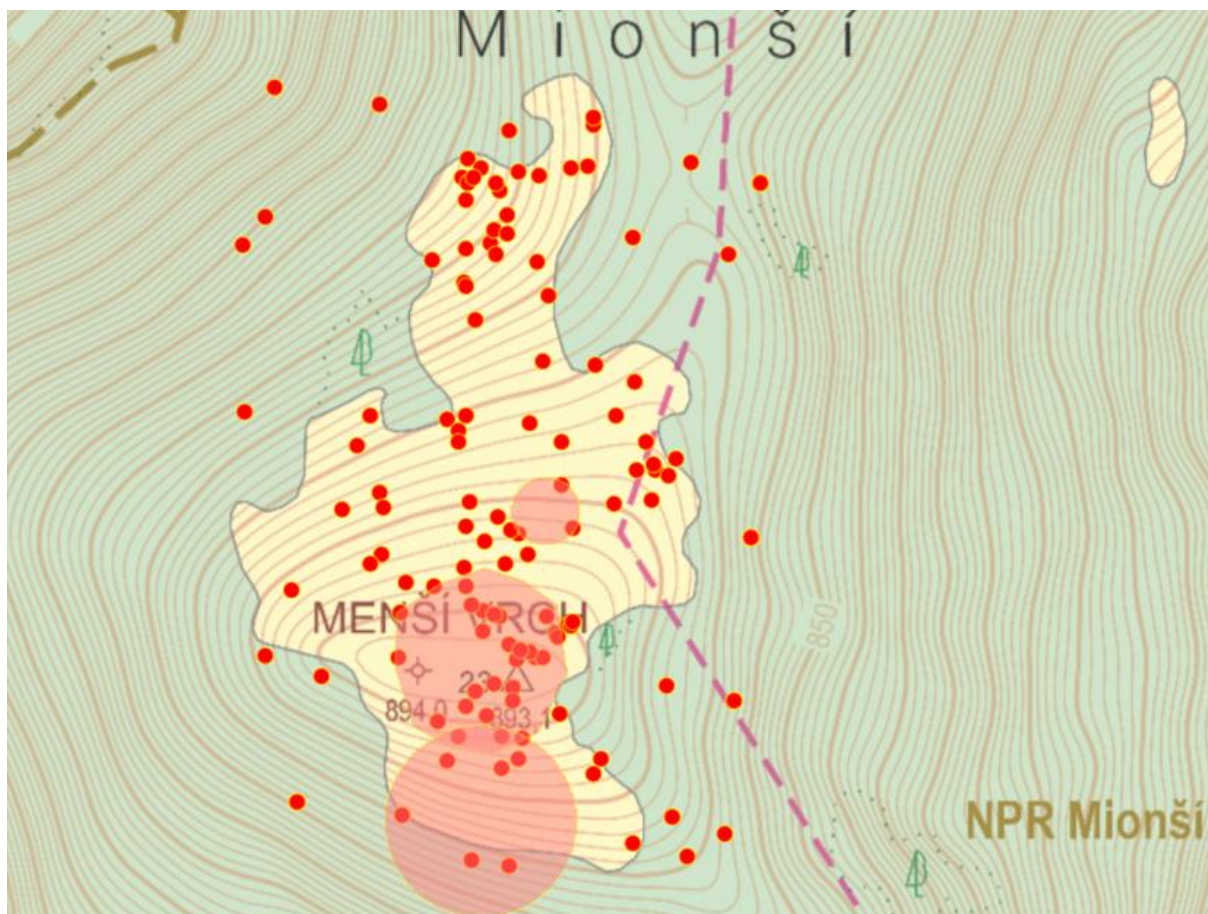
Ad 1.

Přehled veřejných financí, které byly mezi léty 2009 – 2025 vynaloženy na management NPR Mionší uvádíme v příloze. Částku vynaloženou na péči o ochranné pásmo nebylo možné přesněji specifikovat, protože opatření na podporu jedle byla uplatňována v širším území na NPR Mionší bezprostředně navazující Přírodní rezervace Uplaz.

Ad 2.

Hlavní cíle jsou rozdílné na nelesních plochách a v lesních porostech. Na fragmentech bezlesí – polanách, kde to ještě dává smysl (mimo velmi drobné a nepřístupné plošky, které již „pohltil“ les), je hlavním cílem, zachovat biologickou rozmanitost nelesních druhů pravidelným kosením s odstraněním biomasy. V lesních porostech je to v plné šíři umožnění přirozených procesů v lesích ponechaných samovolnému vývoji a ve zhruba 10 ha velké části s dočasným managementem také aktivní vnášení jedle včetně ochrany proti zvěři a podpory výřezem kompetičních buků. Ochrana jedle před poškozením zvěří je prováděna také v jádrovém území (viz dále v textu). Efektivitu opatření vyhodnocují průběžně při terénních pochůzkách zaměstnanci Správy CHKO Beskydy a v lesních porostech dlouhodobě také odborníci z Odboru ekologie lesa Výzkumného ústavu pro krajinu, v.v.i.

- a) **Nelesní plochy (polany)** – při sledování vývoje nelesních biotopů je zajišťován zlepšující se stav, demonstrováný nárůstem biodiverzity co do počtu a hlavně početnosti druhů. Situace na dlouho neudržovaných plochách se po víceletém kosení s odstraňováním posečené hmoty zlepšila zejména v posledních době, kdy se uplatňuje tradiční ruční seč kosami. Z nejvzácnějších druhů byla letos na Velké Polaně potvrzena pětiprstka žežulník, rozšiřuje se výskyt a početnost hlavinky horské a sněženky. Vloni byla po dvaceti letech na lokalitě potvrzena vratička měsíční, silnou populaci má zde mečík střechovitý atd. Letos byla na V. Polaně potvrzena také kriticky ohrožená houba voskovka příjemná. O koncentraci zvláště chráněných druhů, vázaných na nelesní enklávy vypovídá také aktuální grafické vyjádření záznamů z nálezové databáze ochrany přírody – viz obrázek 1.

Obr. 1 – výřez mapy s výskytem zvláště chráněných druhů z nálezové databáze ochrany přírody

- b) **Lesní porosty** – NPR Mionší je objektem intenzivního lesnického výzkumu. Trvalé výzkumné plochy byly v rezervaci založeny již v 50. letech minulého století (Doc. Chmelař). Od roku 2016 je v NPR vytýčeno navíc v pravidelné síti 106 kruhových výzkumných ploch, na nichž provádí monitoring stromové situace včetně obnovy lesa zmíněný odbor ekologie lesa VÚK, v.v.i. V příštím roce by v ideálním případě mělo dojít k opakovanému měření na uvedených plochách. Závěr a doporučení pro praxi z „vyhodnocení současného stavu lesa ponechaného samovolnému vývoji na lokalitě NPR Mionší v CHKO Beskydy (Hort, Adam, Janík a kol., 2016)“ uvádíme v plném znění.

Závěr a doporučení pro management lokality

Na základě zjištění z monitoringu lokality a s ohledem na poslání NPR Mionší je navrženo:

- Intenzivně chránit před zvěří přirozené zmlazení jedle tam, kde má šanci odrůst - tj. v místech, kde se nepředpokládá dlouhodobé trvání stadia optima s plným zápojem. Ochrana musí být trvalá i v pozdějším věku (proti loupání).
- Využít úrody semene jedle bělokoré, provádět jeho částečný sběr a v okolních hospodářských porostech provádět podsíje a podsadby a následné zmlazení také intenzivně chránit proti okusu a později loupání.
- Síje, příp. výsadbu jedle bělokoré provést na území NPR pouze v nepůvodních smrkových skupinách na V svalu, které byly v rámci arondace hranic začleněny do NPR – formou podsadeb nebo podsíjí proředěné smrkové etáže nebo formou kotlíků.
- Vzájemnou selekci přirozeného zmlazení jedle ponechat přírodním silám.
- Intenzivně se zabývat otázkou stavů zejména jelení zvěře v celé oblasti, v NPR intenzivně lovit a zrazovat zvěř, tak aby zde nevznikala klidná a pro zvěř bezpečná komora. V žádném případě zde neumísťovat krmná zařízení (ani v ochranném pásmu rezervace). Zvěř naopak pomocí těchto zařízení stahovat mimo zájmové území.

V současné době je v pralesovitém porostu, ponechaném samovolnému vývoji bez jakékoli těžby a přibližování dřeva (minimálně od roku 1935) individuálně chráněno proti zvěři asi 600 jedlových semenáčů. Tyto semenáčky z přirozené obnovy jsou každý rok monitorovány – je zaznamenáván jejich zdravotní stav a výškový přírůst a prováděna revize (oprava) oplocení. Totéž se děje v případě malých oplocenek ke skupinové ochraně několika stovek vysazených jedlí v okraji Velké Polany a drobných nelesních ploch u lovecké chaty a v okolí Nižní polany. (mimo pralesovitý porost). Téměř každý rok se zvyšuje počet takto chráněných jedlí v pralese, i když se jedná o fyzicky i časově náročnou činnost (zejména pokud jde o dopravu materiálu na lokalitě bez přístupových cest). Aktivní vnášení a podpora jedle probíhá ve velké míře v území navazující Přírodní rezervace Uplaz (výměrou bezmála 170 ha odpovídá rozloze NPR Mionší) včetně území ochranného pásma NPR. Zde se od vyhlášení rezervace od roku 2008 provedla podsadba několika desítek tisíc jedle včetně její každoroční ochrany proti zvěři nátěrem repelenty – oplocování s výjimkou okrajových částí zde nepřichází v úvahu s ohledem na nepřístupnost lokality. Sadební materiál jedle byl vypěstován alternativním způsobem z osiva, pocházejícího z původních beskydských pralesovitých porostů.

Ad 3.

Vyhodnocení plánu péče je částečně obsaženo v aktuálním plánu péče a také ve zprávě VÚK, v.v.i. (viz výše).

Ad 4.

Plán péče je kolektivním dílem zaměstnanců Správy CHKO Beskydy.

Ad 5.

Zodpovězeno v bodě 2.

Ad 6.

Správa CHKO Beskydy dlouhodobě usiluje o zvýšení odlovu spárkaté zvěře v honitbě Mionší. Mimo jiné v roce 2020 napsala žádost na Krajské ředitelství Lesů ČR, sp., o snížení stavů spárkaté zvěře v oblasti Beskyd, zejména v honitbě Mionší a navazujících včetně výzvy k uplatnění výjimky pro dosud zakázaný způsob nočního lovu. Na základě našeho tlaku došlo ke zdvojnásobení výše odlovu v této honitbě a také k odstranění vnadišť v blízkosti NPR (uvnitř se žádné nenachází). Zroveň se zlepšila situace v tom, že okolní honitby se stal režijními a zvýšil se v nich odstřel. Je zřejmé, že NPR Mionší je pro zvěř velice atraktivní území, které naprosto naplňuje tzv. pravidlo 3 K (viz Vrška a kol.), tedy klidu, krytu a krmení. To vše zvěř na Mionší má, byť v poslední době roste početnost klíčového druh ekosystému – vlka. Tento predátor proniká i tam, kde lovci nemohou s ohledem na hustý podrost lovit. Početnost spárkaté zvěře je v honitbě Mionší také ovlivňována situací na nedalekém Slovensku, kterou ale nemůžeme ovlivnit a kde se podle dostupných informací zvěř intenzivně krmí a udržuje ve vysokých stavech.

Správa CHKO Beskydy také iniciovala realizaci šetření Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů ve Frýdku – Místku (nyní Národní lesnický institut), jehož cílem bylo dle schválené metodiky určit únosné stavy zvěře na základě poškození lesního porostu v honitbě Mionší. Dle ústního sdělení autorů (výsledky nemáme k dispozici, protože nejsme přímí objednatelé studie), je jimi navrhováno další navýšení odstřelu. Každopádně v letošním a loňském roce sami pozorujeme zlepšení situace směrem k ekologicky únosnějším stavům zvěře. Jedle z podsadeb začínají odrůstat – okus terminálních vrcholů během vegetace (před nátěrem repelentem proti zimnímu okusu) se rapidně snížil, také v samotném pralese lze najít semenáčky mimo oplocení vyšší než 10 cm, což bylo před nedávnem výjimečné.

Obr. 2 - ochrana semenáčků jedle kovovými klecemi a oplůtky s dubovými latěmi v území ponechaném samovolnému vývoji, listopad 2025

Obr. 3 – odrůstající skupinová výsadba jedle v oplocení po výřezu buku v okraji Velké Polany, listopad 2025.

Obr. 4 – nově postavené oplocení několika jedlí, chráněných v pralesovitém porostu více než 20 let, listopad 2025.

Obr. 5 – loňská podsadba jedle v PR Uplaz bez viditelného poškození zvěří před nátěrem repelenty proti zimnímu okusu

Obr. 6 – podsadba jedle v hloučcích v mladší rychle chřadnoucí smrčtině po výřezu nepůvodní douglasky tisolisté v PR Uplaz (pokácené douglasky nebyly odvětčovány a kráceny, aby se omezil přístup zvěře na lokalitu), stav v roce 2025.

Mgr. František Jaskula

ředitel RP Moravskoslezské

Příloha:

- přehled managementových opatření v NPR Mionší včetně ochranného pásma, zajišťovaných Správou CHKO Beskydy z veřejných financí mezi léty 2009 - 2025